۶۰ سال وعدهٔ گندم‌زار در کرمان‌بیابان؛ اهتمام‌ها طی ۴۰ سال، ۱۲۰ هزار هکتار نهال و ۱۱ منبع‌بند باقی

مهندس هادی نیک‌پی‌ام در گفتگو با «نامه‌نگار بیابان» از ۶۰ سال وعدهٔ گندم‌زار در کرمان‌بیابان و اهتمام‌های طی ۴۰ سال گذشته برای مهار ریزگرد و ایجاد اشتغال در روستاهای مرزی سخن گفت و گفت بدون مشارکت مردم هیچ برنامه‌ای پایدار نمی‌ماند.

کرمان – ۱۲ مهر ۱۴۰۳: مهندس هادی نیک‌پی‌ام، مدیر طرح توسعه کشاورزی بیابان کرمان، روز سه‌شنبه در نشستی با خبرنگاران گفت که وعدهٔ گندم‌زار در کرمان‌بیابان از دهه ۱۳۴۰ مطرح شده و در طول ۶۰ سال تکرار شده است. به گفتهٔ او، تا کنون ۱۲۰ هزار هکتار نهال کاشته شده و ۱۱ منبع‌بند کوچک ساخته شده است. اما تنها ۳۵ هزار هکتار از این نهال‌ها زنده مانده‌اند. نیک‌پی‌ام گفت: «هر بار که گندم وعده داده شد، مردم انتظار کار و نان داشتند و وقتی آب نرسید، همان انتظار به ناامیدی تبدیل شد.»

به گفتهٔ مهندس نیک‌پی‌ام، میانگین بارش سالانه در این بیابان ۱۸۰ میلی‌متر است و دمای تابستان به ۴۸ درجه می‌رسد. او گفت که هر هکتار گندم‌زار به حداقل ۲۰۰ میلی‌متر آب نیاز دارد و این آب از چاه‌های عمیق تأمین می‌شود. به گفتهٔ او، ۴۰ حلقه چاه عمیق در منطقه حفر شده و سطح آب زیرزمینی در برخی مناطق ۱۲ متر پایین رفته است. او افزود: «اگر کشاورز برای آبیاری چاه بزند، همسایه‌اش هم چاه می‌زند و در نهایت هیچ کس آب کافی ندارد.»

نیک‌پی‌ام گفت که طرح جدید بر سه محور تمرکز دارد: کاشت نهال مقاوم به شوری، ایجاد منبع‌بند برای جمع‌آوری آب باران، و آموزش ۲۰۰ کشاورز برای مدیریت آبیاری قطره‌ای. او گفت که تا پایان سال ۱۴۰۴ قرارداد با ۳۰ کشاورز برای واگذاری ۵ هکتار زمین به شرط نگهداری نهال‌ها امضا شده است. به گفتهٔ او، هر کشاورز موظف است ۲۰ درصد زمین را برای نهال‌های بومی رها کند و فقط ۸۰ درصد را برای گندم زراعی استفاده کند.

نیک‌پی‌ام گفت که طرح از محل اعتبار ملی مهار ریزگرد و صندوق توسعه روستایی کرمان تأمین مالی می‌شود و برآورد هزینه کل طرح ۴۲ میلیارد تومان است. او گفت که تا کنون ۱۸ میلیارد تومان هزینه شده و مابقی در سه مرحله تا پایان ۱۴۰۶ پرداخت می‌شود. او گفت: «اگر بودجه قطع شود، همه کارها متوقف می‌شود و نهال‌ها خشک می‌شوند.» او افزود که ۱۲ کارشناس منابع طبیعی و ۴۰ کارگر بومی در طرح مشغول هستند و قرار است تعداد کارگران به ۶۰ نفر برسد.

مهندس نیک‌پی‌ام گفت که ۱۲ منبع‌بند کوچک ساخته شده است که حجم آب ذخیره‌شده در آنها به ۳۵ هزار مترمکعب می‌رسد. او گفت: «این آب برای دام روستاها هم استفاده می‌شود و اختلاف بر سر آب را کاهش می‌دهد.» به گفتهٔ او، ۳ روستا در منطقه درگیر اختلاف بر سر آب هستند و طرح قرار است در آن روستاها کارگاه آموزشی برگزار کند. او گفت که ۲۰ زن سرپرست خانوار نیز در کارگاه‌های نگهداری نهال آموزش دیده‌اند.

نیک‌پی‌ام گفت که طرح با سازمان جهاد کشاورزی کرمان و دانشگاه شهید باهنر کرمان همکاری دارد و قرار است گزارش پیشرفت هر شش ماه یک‌بار منتشر شود. او گفت: «ما می‌خواهیم مردم ببینند که وعده‌ها عوض شده‌اند و نه فقط حرف.» او افزود که اگر طرح موفق شود، الگوی آن به سایر مناطق بیابانی استان سیستان و بلوچستان نیز منتقل خواهد شد.

(مهندس هادی نیک‌پی‌ام)

۶۰ سال وعدهٔ گندم‌زار در کرمان‌بیابان؛ اهتمام‌های